

Τίτλος: Εκπαίδευση και η δημόσια πρόσληψη της: τύπος, λογοτεχνία, θέατρο, κινηματογράφος, καλές τέχνες

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση και η δημόσια πρόσληψη της: τύπος, λογοτεχνία, θέατρο, κινηματογράφος, καλές τέχνες.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	23	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Α. Γενικού υπόβαθρου ως προς την κατανόηση του τρόπου που η εκπαίδευση παρουσιάζεται στις κινηματογραφικές ταινίες. Β. Ειδικού υπόβαθρου ως προς την απόκτηση γνώσεων για την κινούμενη εικόνα και τον ρόλο του κινηματογράφου στην σύγχρονη ζωή. Επίσης ως προς την απόκτηση οπτικού εγγραμματισμού και αποκωδικοποίησης μιας κινηματογραφικής ταινίας.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Δύο είναι οι βασικοί στόχοι του μαθήματος:

α. να μπορεί ο φοιτητής να ανακαλύπτει την παρουσία της εκπαίδευσης και τον σχολιασμό που γίνεται για αυτήν, σε άλλους χώρους, εκτός από τον επιστημονικό, και –ιδίως- στη δημόσια σφαίρα.

β. να βοηθήσει τον φοιτητή να εξερευνήσει τρόπους μέσα από τους οποίους θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει την κινούμενη εικόνα ως διδακτικό εργαλείο, έτσι ώστε να συνδράμει στη συναισθητική ανάπτυξη του μαθητή αλλά και στην ανάπτυξη των γνωστικών και άλλων δεξιοτήτων του.

Ειδικότερα ο φοιτητής στο τέλος του μαθήματος θα πρέπει:

- να έχει την ικανότητα να χρησιμοποιήσει τη σχετική γνώση και τις ικανότητες που ανέπτυξε έτσι ώστε να ανταπεξέρχεται σε εργασίες δοσμένες από τον διδάσκοντα
- να δύναται να χρησιμοποιήσει διαφορετικές βασικές μεθόδους εργασίας – από την ανάλυση των τεχνικών χαρακτηριστικών του κινηματογράφου έως και την ανάλυση μιας ταινίας μέσω της σημειωτικής – ώστε να εντάξει μια ταινία στη διαδικασία της εκπαίδευσης.
- να μπορεί να αξιολογήσει αλλά και να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της εργασίας του.
- να πάρει προσωπικές αποφάσεις για δράση σε προκαθορισμένα από τον διδάσκοντα προβλήματα, όπως για παράδειγμα να μπορεί να δημιουργήσει υλικό από την υπάρχουσα βιβλιογραφία ή την προτεινόμενη ταινιοθήκη έτσι ώστε να το χρησιμοποιήσει στην τάξη του, λαμβάνοντας ταυτόχρονα ο ίδιος την ευθύνη για την ανάπτυξη της απαραίτητης φόρμας ή έντυπου υλικού, κάτω από την επιτήρηση του διδάσκοντα.
- Να εφαρμόζει βασικές μεθόδους και εργαλεία ώστε να ανταπεξέρχεται στις απαιτήσεις των εργασιών που του ανατίθενται.
- Να μπορεί να διορθώνει τα λάθη και τις αποκλίσεις από ένα σχέδιο εργασίας
- Να μπορεί να αναζητά πηγές, να βρίσκει νέες πληροφορίες, να τις αξιολογεί και να τις κατατάσσει σύμφωνα με τη σημασία τους.
- Να γνωρίζει τις σχετικές με την περιοχή μελέτης πληροφορίες, νέες μεθόδους, αρθρογραφία και βιβλιογραφία είτε μόνος του είτε με την καθοδήγηση του διδάσκοντά του.
- Να αναπτύξει τις μαθησιακές του ικανότητες είτε αυτόνομα είτε υπό καθοδήγηση και να στοχεύει πάντα στην προσωπική του ανάπτυξη.
- Να αναπτύξει την ικανότητα να αναλύει, να κατανέμει, να αξιολογεί να συνδυάζει και να αναλύει το υλικό που του δίνεται, καθώς και να το συνδυάζει έτσι ώστε να το χρησιμοποιήσει στο χώρο εργασίας του αργότερα.
- Να μπορεί να εντάξει μια ταινία στο ιστορικό- κοινωνικό- εκπαιδευτικό πλαίσιο που ανήκει χρησιμοποιώντας τα θεωρητικά εργαλεία που του δίνονται.
- να μπορεί να συνδυάζει τις διαφορετικές μεθόδους ανάλυσης -τεχνική ανάλυση, σημειωτική ανάλυση, κοινωνιολογική ανάλυση, οπτική αντίληψη, κωδικοποιήσεις της εικόνας, ώστε να μπορεί να εμβαθύνει σε μια ταινία και να διαχωρίσει τα στοιχεία εκείνα που θα είναι χρήσιμα σε μια τάξη
- Να εμπεριστατώνει τις επιλογές του μέσα από τις θεωρίες της εκπαίδευσης της ψυχολογίας και του κινηματογράφου και να λαμβάνει υπόψη του όλα τα δεδομένα του (ηλικία μαθητών, κοινωνιολογικό – ψυχολογικό προφίλ κλπ)
- Να αναπτύξει την ευχέρεια να αναγνωρίζει, να διακρίνει και να επιλύει σχετικά προβλήματα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- 1) Αυτόνομη εργασία.
 - 2) Ομαδική εργασία.
 - 3) Σεβασμός στη διαφορετικότητα και εξάσκηση στην συγκριτική εξέταση
 - 4) Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 - 5) Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 - 6) Ενίσχυση της ικανότητας αφήγησης γεγονότων
- Ενίσχυση της ερμηνευτικής ικανότητας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ιστορία & η Εκπαίδευση στον Κινηματογράφο

Από τον 20ο αιώνα οι κοινωνίες μπαίνουν στον αστερισμό της Εικόνας. Ο Λόγος παύει να είναι αυθύπαρκτος, διότι ολοένα συχνότερα συνοδεύεται από την εικόνα που τον κωδικοποιεί και επιχειρεί να τον ενδυναμώσει. Με την εικόνα -και ιδίως την κινούμενη εικόνα- αναπτύσσεται λοιπόν, είτε μία αφήγηση που παρακολουθεί τον λόγο, είτε μία αφήγηση με εικόνες (που ενίοτε παρακολουθείται από έναν συμπυκνωμένο –άλλοτε επεξηγηματικό, άλλοτε διαλογικό, λόγο).

Η εικόνα, με την ευκολία που έχει η πρόσληψή της, έγινε ένας ισχυρός δίαυλος μετάδοσης μηνυμάτων και, συνακόλουθα, κρυμμένων και εμφανών ερμηνειών για τις εκάστοτε τρέχουσες πολιτικές και ιστορικές κοινωνικές εξελίξεις. Η αφήγηση της εικόνας, αναπτύχθηκε και επεκτάθηκε έξω από το ακαδημαϊκό περιβάλλον και επιχείρησε να εγκαθιδρύσει έναν «διάλογο» με αυτό. Επί πολλά χρόνια, ο διάλογος αυτός αγνοήθηκε από τις κοινωνικές επιστήμες. Όμως, κατά την τελευταία 30ετία έχει αρχίσει, διεθνώς, να γίνεται ένα προνομιακό επίπεδο μελέτης των κοινωνικών φαινομένων. Διακεκριμένα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, έχουν εντάξει την μελέτη της αφήγησης της εικόνας στα διδακτικά και ερευνητικά τους προγράμματα.

Ο κινηματογράφος ασφαλώς κατέχει καίρια θέση στον πολιτισμό της εικόνας. Το φιλμ περιέχει πολλές, χρονικά επάλληλες αφηγήσεις. Πρόκειται για την αφήγηση του δημιουργού-σκηνοθέτη, την πρόσληψη και αναπαραγωγή της αφήγησης από το ειδικευμένο κοινό, την πρόσληψη της αφήγησης από το ευρύ κοινό (θεατές), τις επαναλαμβανόμενες επαν-αναγνώσεις του έργου κατά τα χρόνια μετά τη δημιουργία του. Τα επάλληλα αυτά αφηγηματικά «κύματα», μας δίνουν άφθονο υλικό για την μελέτη του κοινωνικού παρελθόντος, αλλά και του κοινωνικού παρόντος.

Το μάθημα θα βασιστεί σε δύο βασικούς άξονες των Παιδαγωγικών Επιστημών: Ιστορία και Εκπαίδευση. Θα αναπτυχθεί σε τρία στάδια: α) παρουσίαση ενός γενικού πλαισίου για να κατανοηθεί ο ρόλος της εικόνας (ιδίως του κινηματογράφου) στην προσέγγιση των ευρύτερων κοινωνικών και ειδικότερα των εκπαιδευτικών εξελίξεων, β) ανάλυση του τρόπου που συντίθεται ο «Λόγος» της Εικόνας, γ) παρουσίαση και συζήτηση πάνω σε επιλεγμένη σχετική φιλμογραφία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ' αποστάσεως
Εκπαίδευση κ.λπ.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, Επιλεκτική χρήση ΤΠΕ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφική εργασία / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Σεμινάρια	50
	Ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες	20
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητριών και φοιτητών γίνεται με υποχρεωτική ατομική ή συλλογική εργασία. Στο εισαγωγικό μάθημα συζητείται επακριβώς η δομή και οι θεματικές ενότητες του μαθήματος, όπως επίσης τα καθήκοντα, οι μέθοδοι οργάνωσης και τα κριτήρια εγκυρότητας των εργασιών που ανατίθενται, κυριότερα από τα οποία είναι η λειτουργική χρήση της ορολογίας, η ικανότητα άρθρωσης συνεκτικού, περιεκτικού, σύγχρονου και ενημερωμένου λόγου, το πλάτος και το βάθος της βιβλιογραφικής επισκόπησης που επιχειρείται.	

5. Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

• Παναγιώτης Κιμουρτζής (επιμ.), <i>CineScience. Ο κινηματογράφος στον φακό της επιστήμης</i>, Gutenberg, Αθήνα 2013. • Dick B., <i>Ανατομία του κινηματογράφου</i>, Πατάκης, Αθήνα 2010. • Sorlin, P., <i>Ευρωπαϊκός κινηματογράφος- Ευρωπαϊκές Κοινωνίες 1939-1990</i>, Νεφέλη, 2004. • Ottley C., <i>The cinema in education</i>, Taylor and Francis, 1935 • Πλειός Γ., <i>Πολιτισμός της εικόνας και εκπαίδευση</i>, Πολύτροπον, Αθήνα 2005. • Pinel V., <i>Σχολές, Κινήματα και Είδη στον Κινηματογράφο</i>, Μεταίχμιο 2004. • Postman N., <i>Διασκέδαση μέχρι θανάτου</i>, Δρομέας, Αθήνα 1998. • Reardon J., "The Cinema and the Child", <i>An Irish Quarterly Review</i>, v.18, n. 71 (Sep., 1929), pp. 431- 442 • Stam, Burgoyne, Flitterman, Lewis, <i>Νέες προσεγγίσεις στη σημειωτική του κινηματογράφου</i>, Μεταίχμιο, 2010. • Sorlin P., <i>Κοινωνιολογία του κινηματογράφου</i>, Μεταίχμιο, 2004.

- Γλύτση- Ζαφειράτου, *Πολιτισμός και Εκπαίδευση*, ΕΑΠ, Πάτρα 2002.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

British Educational Research Journal
Review of Education